VN2026-000726
bc zuid-oost

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Zuidoost van 03 februari 2026

Portefeuille: Monumenten en Erfgoed (52)

Agendapunt: B1

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Adviesaanvraag aanwijzing Atlascomplex als gemeentelijk Monument

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Zuidoost besluit

1. Kennis te nemen van de waardestelling van het complex door de afdeling Monumenten en Archeologie.
2. Kennis te nemen van het positieve advies van de Commissie Omgevingskwaliteit ten aanzien van het Atlascomplex.
3. Kennis te nemen van de zienswijze van Vastint en de nota van beantwoording.
4. Kennis te nemen van de monumentencontour.
5. Kennis te nemen van het standpunt van het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuidoost inzake de aanwijzing van het Atlascomplex als gemeentelijk monument.
6. In te stemmen met het standpunt van het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuidoost inzake de aanwijzing van het Atlascomplex als gemeentelijk monument.

Kernboodschap

Het college van B en W is voornemens het Atlascomplex aan te wijzen als gemeentelijk monument. Het college volgt hierin het positieve advies van de Commissie Omgevingskwaliteit. Het dagelijks bestuur Zuidoost is gevraagd om een standpunt in te nemen. Het dagelijks bestuur is voornemens in te stemmen met het standpunt tot aanwijzing van het Atlascomplex als gemeentelijk monument.

Bestuurlijke achtergrond

Het starten van de procedure aanwijzen gemeentelijk monument voor het Atlascomplex is het voortvloeisel van de raadsopdracht voor de (formeel nog niet vastgestelde) stadsbrede orde- en waarderingskaart Havens en kantoorterreinen tot 1985 en het programma ZO was Zuidoost. Hierbij is het complex gewaardeerd met een orde 1 waardering en de bijbehorende buitenruimte aangemerkt als identiteitsdrager. Gezien deze hoge (concept-)waardering is in de afgelopen jaren overleg geweest met eigenaar Vastint, het projectteam ArenApoort West en Monumenten en Archeologie. In overleg met eigenaar Vastint en projectteam ArenApoort is toen ook de besluitvorming voor het starten van de procedure aanwijzen gemeentelijk monument naar het college van B en W gebracht.

Het college van B en W heeft 11 maart 2025 besloten de procedure op te starten, voorbescherming op te leggen en zienswijzen op te vragen. De aanwijzing kan gezien worden als de uitvoering van Programma Erfgoed Zuidoost: Zo was Zuidoost.

Er is geen directe relatie met het Masterplan Zuidoost.

Bestuurlijke prioriteit

Normaal.

Wettelijke grondslag

De aanwijzing van een gemeentelijk monument is op basis van de Erfgoedverordening Amsterdam, artikel 3, eerste lid, een bevoegdheid van het college van B en W. Deze bevoegdheid is op grond van de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 gemandateerd aan het dagelijks bestuur.

Besluiten over procedures inzake het aanwijzen van een gemeentelijk monument worden bij grootstedelijke ontwikkelingen of politiek gevoelige dossiers doorgezet naar het college van B en W. In dit geval is het Atlascomplex onderdeel van een grootstedelijke ontwikkeling.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Kennis te nemen van de waardestelling van het complex door Monumenten en Archeologie

Monumenten en Archeologie heeft een waardestelling opgesteld voor het Atlascomplex. De afdeling Monumenten en Archeologie geeft aan dat er sprake is van grote stedenbouwkundige en architectonische waarde, van cultuur- en kunsthistorische waarde en dat ten aanzien van de buitenruimten er sprake is van tuinhistorische waarden. Voor het hele complex geldt dat het exterieur van het gebouw goed bewaard gebleven is. Bovendien is er sprake van een zeldzaamheidswaarde.

Ad 2. Kennis te nemen van het positieve advies van de Commissie Omgevingskwaliteit ten aanzien van het complex

De Commissie Omgevingskwaliteit subcommissie Aanwijzing Monumenten adviseert op 30 september 2024 positief en om de status van gemeentelijk monument toe te kennen aan het Atlascomplex.

Ad 3. Kennis te nemen van de zienswijze van Vastint en de nota van beantwoording

Op het verzoek om zienswijzen (d.d.12 maart 2025) heeft de eigenaar Atlas Offices Management B.V. (Vastint) op 30 juni 2025 een zienswijze ingediend. Vastint vraagt in zijn zienswijze het aanwijzingstraject te annuleren, samen de waardering op te stellen en of ze een zienwijze mogen indienen op de intern afgestemde waardering. De zienswijze wordt in de nota van beantwoording per onderdeel geclusterd aangehaald en beantwoord.

Vastint vraagt in zijn aanwijzing om annulering van het aanwijzingstraject. De aanwijzing is een voortvloeisel van de raadsopdracht Stadsbrede orde- en waarderingskaart Havens en kantoorterreinen tot 1985 en het programma ZO Zuidoost. Er is continu overleg geweest met Vaststint. Het is dan ook opvallend dat eigenaar Vastint nu in de zienswijze het bestuur oproept de aanwijzingsprocedure te annuleren. Beantwoording weerlegt de inhoudelijke argumenten.

Ad 4. Kennis te nemen van de monumentencontour

Het dagelijks bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van de contour van de aanwijzing. De contour is de grens van het aan te wijzen gebied wat valt onder het gemeentelijke monument Atlascomplex.

Ad 5. Kennis te nemen van het standpunt van het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuidoost aanwijzing Atlascomplex

Het dagelijks bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van het standpunt aanwijzing Atlascomplex als gemeentelijk monument. Het dagelijks bestuur is positief over de aanwijzing, maar vraagt

aandacht voor het toepassen van flexibiliteit om bovengenoemde ontwikkeling binnen Atlas ArenA, als ook een noodzakelijke verduurzaming van het complex en het verbeteren van de leefbaarheid mogelijk te blijven maken.

We vinden met name de mogelijkheid van het naar buiten openen van de plinten en daarmee de levendigheid en de relatie met de straat te versterken van belang.

Ad 6: In te stemmen met het standpunt van het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuidoost aanwijzing Atlascomplex

Het dagelijks bestuur wordt gevraagd in te stemmen met het standpunt waarin positief wordt geadviseerd op het aanwijzing van het Atlascomplex als gemeentelijk monument.

Het dagelijks bestuur vraagt aandacht voor flexibiliteit gedurende het proces, inzake de verdere ontwikkeling van het gebouw in relatie tot de omgeving.

Advies en afstemming

Standpunt is afgestemd met G&O (projectteam Atlascomplex) en Gebiedsteam Bijlmer West.

Duurzaamheid

Het besluit helpt bij de doelen van Stadsdeel Zuidoost / gemeente Amsterdam voor duurzaamheid. Het besluit zorgt voor:

- Minder uitstoot van broeikassen (klimaatneutrale stad), de productie van nieuwe bouwmaterialen en de bouw van nieuwe gebouwen zijn zeer energie-intensief en gaan gepaard met aanzienlijke CO2-uitstoot. Door bestaand erfgoed te behouden, onderhouden en te verduurzamen, wordt deze uitstoot vermeden. Hoewel monumentale panden veelal van nature niet energiezuinig zijn, zijn er veel mogelijkheden om ze te verduurzamen zonder hun erfgoedwaarden te verliezen.
- Verminderen en hergebruik van materialen (circulaire stad), monumenten staan er vaak al honderden jaren. Dit betekent dat er in al die tijd geen sloop en nieuwbouw heeft plaatsgevonden, wat een enorme besparing van grondstoffen en energie oplevert. Door erfgoed te behouden en te hergebruiken, wordt het concept van de circulaire economie in de praktijk gebracht. Er wordt minder afval geproduceerd en de behoefte aan nieuwe grondstoffen wordt verminderd.

Participatie

Er is in de afgelopen jaren overleg geweest met eigenaar Vastint, het projectteam ArenApoort West en Monumenten en Archeologie. In overleg met eigenaar Vastint en projectteam ArenApoort is toen ook de besluitvorming voor het starten van de procedure aanwijzen gemeentelijk monument naar het college van B en W gebracht. Het college van B en W heeft 11 maart 2025 besloten de procedure te starten, voorbescherming op te leggen en zienswijzen op te vragen. Op 30 juni 2025 heeft Vastint een zienswijze ingediend.

Financiële onderbouwing

Niet van toepassing.

Gemeente Amsterdam

DB

Communicatie

Binnen de gemeente

Op te nemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Op te nemen in de te publiceren besluitenlijst. Na vaststelling in het college van B & W zal er in overleg met de communicatieadviseur van Monumenten en Archeologie en de woordvoerder van stadsdeel Zuidoost gecommuniceerd worden.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-003359	Stadsdeel Zuidoost Voordracht (pdf)
AD2026-003361	1. Beschrijving Atlascomplex Hoogoorddreef5tm15.pdf (pdf)
AD2026-003362	2. COK_Advies Hoogoorddreef 5-15_Atlascomplex.pdf (pdf)
AD2026-003363	3. A Zienswijze Vastint - n.a.v. voornemen aanwijzing.pdf (pdf)
AD2026-003364	4. B 2025.06.30. Advies F.V. Smit inzake aanwijzing Atlas.pdf (pdf)
AD2026-003365	5. C 2. 250612. Advies SB4- Atlas Arena Amsterdam.pdf (pdf)
AD2026-003366	6. D 3. Roadmapstudie energieneutraal 2050 - update 25-06-25.pdf (pdf)
AD2026-003367	7. E 4. Z2023-ZO001692 13_3_07 Omgevingsvergunning.pdf (pdf)
AD2026-003368	8. Contour Hoogoorddreef5tm15Atlascomplex.pdf (pdf)
AD2026-003370	10. BriefOndertekendMarineterreinStandpuntDBCentrum.pdf (pdf)
AD2026-005450	9. Standpunt DB Zuidoost Aanwijzing Atlascomplex.pdf (pdf)
AD2026-006367	11. Nota van beantwoording_zienswijze Vastint.pdf (pdf)

Uitslag

A Akkoord